

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Jitky Zavřelové a Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **A. B. A.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o ustanovení zástupce v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2022, čj. MV-211746-2/OAM-2022, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2023, čj. 2 Az 34/2022-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zastavil podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení o opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž zároveň podal návrh na ustanovení zástupce. K tomu uvedl, že ustanovení zástupce je nezbytné k ochraně jeho práv, není znalý českého práva a není schopen se sám hájit před soudem.

[2] Městský soud shora označeným usnesením návrh zamítl. Nejprve se s odkazem na § 35 odst. 10 s. ř. s. zabýval tím, zda jsou u žalobce dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků. Tato (základní) podmínka podle městského soudu u žalobce splněna nebyla, neboť naplnění podmínek pro osvobození neprokázal (v návaznosti na jeho prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech jej městský soud vyzval k upřesnění příjmů, výdajů a bytových poměrů, na což však žalobce nereagoval). Přestože by podle městského soudu uvedené stačilo k nevyhovění návrhu, současně se vyslovil i k tomu, zda je třeba ustanovit žalobci zástupce k ochraně jeho práv. Zásadní jádro přezkumu podle něj plní žaloba a ta je v daném případě nejen perfektní z hlediska všech náležitostí, ale i relativně podrobná. Ani tato podmínka tedy splněna podle městského soudu nebyla.

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Usnesením bylo nepřiměřeně zasaženo do jeho práv. Není občanem ČR (je žadatelem o azyl) a není znalý zdejšího právního řádu, tedy není schopen se sám dostatečně hájit před soudem. Trvá na tom, že jsou u něj dány předpoklady dle § 35 odst. 10 s. ř. s. Není znalý českého jazyka a je nezbytné, aby mu soud ustanovil zástupce k ochraně jeho práv. Objektivně nemá možnost zajistit si právní zastoupení komerční cestou. Upřesnil, že jeho

nájemné činí 6 000 Kč, poplatky za energie 1 500 Kč a náklady na jídlo 9 000 Kč. Po připočtení nákladů na léky a ošacení je při příjmu 20 000 Kč „na nule“. Dodal, že k sepsání žaloby využil služeb bezplatného právního poradenství, to však již nezahrnuje zastupování v rámci soudního řízení.

[4] Nejvyšší správní soud předesílá, že pro účely řízení o nyní podané kasační stížnosti stěžovatel o ustanovení zástupce nežádal. Soud přistoupil k posouzení kasační stížnosti, aniž stěžovatele vyzýval k jejímu doplnění o další kasační námitky. Podaná kasační stížnost totiž důvody obsahovala (byť šlo o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.).

[5] Důvody pro podání kasační stížnosti soudní řád správní taxativně vymezuje v § 103 odst. 1. Kasační stížnost lze podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], z důvodu vážných vad správního řízení, pro které mělo být rozhodnutí správního orgánu soudem zrušeno [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], z důvodu zmatečnosti řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], z důvodu nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí nebo vážných procesních vad v řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a konečně též z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

[6] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (stejně např. rozsudek NSS ze 4. 3. 2004, čj. 1 Azs 23/2004-55).

[7] V podané kasační stížnosti stěžovatel především nijak nebrojí proti stěžejnímu závěru městského soudu, na kterém je postaveno napadené usnesení, a sice že stěžovatel nereagoval na výzvu soudu a nedoložil tak své osobní, majetkové a výdělkové poměry, v důsledku čehož neprokázal naplnění podmínky pro osvobození od soudních poplatků a tedy ani pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. (viz body 7. a 8. napadeného usnesení). Uplatněné kasační námitky jsou pouze nepřipustně obecné a nijak nereagující na konkrétní závěry městského soudu (opakované zdůrazňování nezbytnosti zastoupení, neznalost právního řádu a nemožnost si zajistit zastoupení), resp. se netýkají výše vymezeného stěžejního rozhodovacího důvodu městského soudu (mj. tvrzená neznalost českého jazyka, o níž se navíc stěžovatel v žádosti městskému soudu ani nezmínil). Jde-li o doplnění výše některých výdajů, ty měl stěžovatel uvést již v řízení před městským soudem, nikoli až v kasační stížnosti (srov. rozsudky NSS z 30. 3. 2004, čj. 1 Afs 5/2003, č. 311/2004 Sb. NSS, či z 30. 7. 2021, čj. 5 As 149/2021-18, bod 14). Lze tedy uzavřít, že kasační námitky se zcela mívají se stěžejními rozhodovacími důvody napadeného usnesení městského soudu. V takovém případě se námitkami kasační soud věcně nezabývá, a to ani ve věcech obdobných věci stěžovatele (usnesení NSS ze dne 21. 7. 2022, čj. 8 As 119/2022-19).

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatel opřel svou kasační stížnost jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., Nejvyšší správní soud kasační stížnost vyhodnotil jako nepřipustnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), a odmítl ji [§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

pokračování

[9] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně 28. dubna 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu